

Gennemgang af faste elementer

Her kan du se oversigt over de forskellige discipliner, som der arbejdes med i musik, og som munder ud i den skriftlige eksamen.

Du skal aflevere alle M1 opgaver og kun én af M2 opgaverne, som er den, som I har arbejdet med.

Musikteori 1 (M1) skal laves i Word eller et tilsvarende program og afleveres i PDF. Her kan du se, hvilke opgaver du kommer til at møde til den skriftlige eksamen, og hvad der kræves. Husk på, at M1-opgaverne ligger i forlængelse af undervisning, og er discipliner, som I trænes i. Du skal bruge ca. 1 time på M1 og ca. 4 timer på M2.

- **Opgave A – Akkordlæsning**

“Notér becifring over kasserne. Angiv bastone, når en anden tone end grundtonen ligger i bassen.”

Du skal notere becifring inkl. bastone over akkorder noteret i partitur (g-, bratsch-og f-nøgle). Hver akkord, der ønskes aflæst, er indrammet, og sværhedsgraden er (eksemplificeret med C som grundtone): De fire treklange: dur, mol, formindsket, forstørret (C, Cm, Cdim eller Co, Caug eller C+). Durtreklangen kan optræde med tilføjte (stor) sekst eller tilføjte septim (stor, lille): C6, Cmaj7, C7 eller none (stor, lille): C9, C7b9, Cmaj9. Mol-treklangen kan optræde med tilføjte (stor) sekst og tilføjte septim (lille): Cm6, Cm7 eller none (stor) Cm9. Den formindskede treklang kan optræde med lille septim (Cm7b5) og formindsket septim (den formindskede firklang, Cdim7). Desuden kan forekomme sus4-akkorder med eller uden lille septim: Csus4, evt. C7sus4. Akkorderne kan forekomme i omvendingerne tert i bas, kvint i bas og septim i bas.

- **Opgave B – Harmonisk analyse B1 – Harmonisk analyse 1**

“Foretag funktionsharmonisk analyse af de med rødt understregede områder –ud fra de opgivne becifringer og de becifringer, du har noteret i opgave A. Angiv bastonens trin under funktionstegnet, hvis funktionen ikke har grundtonen i bassen. Du skal angive den eller de tonearter, du analyserer ud fra.”

- **B2 – Harmonisk analyse 2**

“Foretag harmonisk analyse af nedenstående becifringer. Angiv funktionstegn, hvis opgaven er funktionsharmonisk, og angiv trintal, hvis opgaven er modal. Angiv hvilken tonalitet harmonikken er udtryk for, og giv en kort begrundelse. Grundtonen er xx.”

B1 er en opgave i funktionsharmonisk analyse, eventuelt med modulation, mens B2 er en opgave modal. B2 er en harmonisk vurderingsopgave, hvor du udover angivelse af trintal skal vurdere og argumentere for, hvilken slags tonalitet opgavens akkorder er udtryk for.

Du skal analysere funktionsharmoniske (dur og mol) og modalharmoniske progressioner ved at anføre toneart og analysetegn (funktionstegn eller trintal) i et stykke musik, som er becifret. Du skal derudover i opgave B2 kort kunne argumentere for, hvorfor der er tale om enten funktionsharmonik eller modalharmonik.

Sværhedsgrad - funktionsharmonik: Hovedfunktioner, parallelakkorder samt bidominanter, akkordudvidelser, (f.eks. S6, tilføjede septimer), forudhold ($\frac{3}{4}D$, $\frac{3}{4}D$), ufuldkomne dominanter, skuffende opløsning (T_s). Opgaven i funktionsharmonisk analyse kan indeholde modulation. Se link til funktionstegn.....

Sværhedsgrad – modalharmonik: dorisk, mixolydisk og æolisk modus. I opgave B2 er anført melodiens grundtone, men ikke dens tonalitet/modus.

- **Opgave C – Melodisk analyse**

“Foretag en analyse af denne melodi. Analysen skal indeholde en angivelse af melodiens struktur, herunder en inddeling i perioder/fraser, og en beskrivelse af opgavemelodiens melodiske og rytmiske opbygning. Melodiens toneart, taktart og ambitus angives i de tre bokse.”

Du skal foretage en kortere skriftlig melodisk analyse af en melodi. Analysen ønskes formidlet i prosa. Elementer i beskrivelsen af opgavemelodiens melodiske og rytmiske opbygning kan være: Karakteristiske rytmiske motiver, tonegentagelser, trin- og springvise bevægelser, akkordbrydninger, prægnante intervaller, bevægelsesretning, simple og varierede gentagelser, sekvenser og omvendinger samt motivisk slægtskab, kerntoner, modulation og brug af toneartsfremmede toner, åbne og lukkede periodeslutninger, drejebbevægelser, melodiske buer og højdepunkt. Melodien vil være forsynet med takttal.

- **Opgave D – Rytmisk analyse**

”Foretag en analyse af rytmikken i partituret. Kom herunder ind på rytmiske mønstre, gentagelsesstrukturer og forholdet imellem stemmerne.”

Du skal foretage en kortere skriftlig rytmisk analyse af et partitur. Analysen ønskes formidlet i prosa. Du skal kunne: Læse rytmisk notation, analysere rytmiske mønstre og modrytmer, f.eks. pulsmarkering, backbeat/afterbeat, underdelingsniveauer, gentagelsesmønstre, ostinater, synkope/lift, off-beat, claverytmik og polyrytmik samt analysere stemmernes rytmiske samspil, f.eks. komplementærrytmi og sammenfald.

Musikteori 2 (M2) ligger som xml-fil i Netprøver.dk og importeres til musikprogrammet.

Musikteori 2 indeholder tre opgaver, hvoraf kun én skal løses. De tre opgaver er eksponenter for tre discipliner med ret forskelligartede faglige traditioner. Man skal løse den opgavetype, som man har arbejdet med.

M2 - opgave E1 – vokalarrangement

Opgaveformulering: ”Der skal laves en udsættelse af følgende melodi for mindst tre vokale stemmer (inklusive melodien). Besvarelsen skal anvende forskellige arrangementsteknikker, hvori indgår medbevægelse, modbevægelse og komplementærrytmi udfyldning, og den skal afspejle sangens harmoniske, rytmiske og melodiske struktur. Melodien må gerne transponeres. Det er tilladt at foretage ændringer i becifringer (herunder bastonen) og tempo.”

”Kommentarer til opgaveformuleringen. Ovenstående opgaveformulering er ny og lægger sig formulingsmæssigt tæt op ad de øvrige (poprock og jazz). Med ”arrangementsteknikker, hvori indgår medbevægelse”, menes fx terts- og sekstparallelleler, unisonitet og hornkvinter. Med ”arrangementsteknikker, hvori indgår modbevægelse” menes fx ”bytte gårde” og tritonusopløsning. Formuleringen om komplementærrytmi udfyldning understreger, at den simple node-mod-node-sats ikke er en fyldestgørende løsning. Udover de her nævnte teknikker kan også inddrages: motivisk imitation, forsinket parallelføring, firstemmighed, melodien i en understemme i en frase, orgelpunkt og reharmonisering.”

M2 - opgave E2 – Poprockarrangement

Opgaveformulering: ”Der skal laves en udsættelse af følgende melodi for en besætning, som ud over opgavemelodien skal bestå af mindst tre vokale stemmer og rytmegruppe bestående af trommer og bas. Besvarelsen skal indeholde arrangementsteknikker inden for korsvar/modstemme, medstemme og groove. Udsættelsen skal afspejle sangens harmoniske, rytmiske og melodiske struktur. Det er tilladt at foretage ændringer i becifringer (herunder bastonen) og tempo.

”Kommentarer til opgaveformuleringen: Udsættelsen skal indeholde mindst tre vokale stemmer. Selvom det formuleres, at disse stemmer skal være udover opgavemelodien, må en af stemmerne gerne være unison med opgavemelodien. Når opgaveformuleringen taler om at ”udsættelsen skal afspejle sangens harmoniske, rytmiske og melodiske struktur”, ligger der en implicit forventning om, at formen også er afspejlet – først og fremmest i groovet. Således forventes det, at opgavens to formler har markant forskellige grooves. Der ligger ikke noget krav om, at klimaks eller den største groove-mæssige aktivitet skal ligge i omkvædet. Det afgørende er, at der demonstreres arrangementsmæssigt arbejde. Formuleringen korsvar/modstemme peger dels på en valgfrihed mellem korsvar og modstemme (hvor der dog stort set ikke laves modstemme mere – hvorfor dette ikke behandles i disse kriterier), dels en forståelse af korsvar og modstemme som udtryk for det samme: Nemlig det korarbejde der foregår rytmisk komplementært i forhold til melodien. Dette kan altså også have andre udtryk end deciderede korsvar.”

M2 - opgave E3 – Jazzarrangement

Opgaveformulering "Der skal laves en udsættelse af følgende melodi for en besætning, som ud over opgavemelodien skal bestå af mindst tre vokale stemmer og rytmegruppe bestående af trommer og bas. Besvarelsen skal indeholde arrangementsteknikker inden for korsvar/modstemme, medstemme og groove. Udsættelsen skal afspejle sangens harmoniske, rytmiske og melodiske struktur. Det er tilladt at foretage ændringer i becifringer (herunder bastonen) og tempo.

"Kommentarer til opgaveformuleringen: Det specificeres, at udsættelsen skal være for mindst tre vokalestemmer. Som regel løses denne opgave med fire stemmer. Når opgaveformuleringen taler om, at "udsættelsen skal afspejle sangens harmoniske, rytmiske og melodiske struktur", ligger der en implicit forventning, at formen også er afspejlet –først og fremmest i groovet. Således forventes det, at opgavernes formled har markant forskellige grooves (som det eksemplificeres i afsnittet om trommer og bas). Som regel gøres dette ved, at A-stykkerne har twobeatkarakter og B-stykket fourbeat, men andre løsninger er også mulige. Det afgørende er, at der demonstreres arrangementsmæssigt arbejde."